

หมิ่นประมาท

การหมิ่นประมาทเห็นได้ว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวโดยเฉพาะการนิทาคนอื่นนั้นมีข้อกฎหมายได้ระบุไว้ว่ากรณีเป็นความผิดหมิ่นประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 มีองค์ประกอบสำคัญคือ "ใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่ 3 "คำว่า "ผู้อื่น" คือผู้ถูกหมิ่นประมาทต้องระบุได้แน่นอนว่าเป็นใคร แม้จะใช้ชื่อเป็นฉายา หรือชื่อเรียกอื่นๆก็ตาม คำว่า "ใส่ความ" คือ เอาความไปใส่ซึ่งอาจเท็จหรือจริงก็ได้ ซึ่งศาลฎีกาเคยวางหลักไว้ว่า "ยิ่งจริง ยิ่งผิด"วิธีใส่ความคือแสดงข้อความให้ปรากฏด้วยวิธีใดๆก็ได้เช่น พูด เขียน วาด บอกใบ้ ทำกริยาท่าทาง ถือเป็นการใส่ความทั้งสิ้นความผิดฐานหมิ่นประมาท ไม่จำเป็นต้องมีผลเสียหายเกิดขึ้นจริงจากการใส่ความ แค่ "ความที่ใส่" น่าจะทำให้เขาเสียชื่อเสียง ก็เป็นความผิดยกตัวอย่างคดีที่เกิดขึ้นจริงดังนี้

การที่ไปนินทาบุคคลอื่นถือว่าเป็นความผิดหมิ่นประมาทได้ ซึ่งมีโทษสูงสุดจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้ยังอาจต้องชดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้เสียหายด้วย เพราะการที่ไปนินทาคนอื่น ตามกฎหมายถือว่าเป็นการใส่ความหรือใส่ร้ายนั่นเอง หากไปว่าคนอื่นในเรื่องที่ไม่เป็นความจริง และถึงแม้จะเป็นเรื่องจริงแต่ถ้าเป็นเรื่องส่วนตัวก็มีความผิดยกตัวอย่างกรณีเคยมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 380/2503พิพากษาว่า นาง ก.ซึ่งเป็นอาของโจทก์ เล่าให้จำเลยฟังว่า โจทก์กับนายอนันต์ซึ่งเป็นญาติของโจทก์รักใคร่กันทางซู้สาวนอนกอดจูบกันและได้เสียกันต่อมานางสงวนมาถามจำเลยว่านางเวยมาเล่าอะไรให้จำเลยฟังจำเลยก็เล่าข้อความตามที่นาง ก. เล่าแก่จำเลยให้นางสงวนฟังนางสงวนได้เอาข้อความนั้นไปเล่าให้โจทก์ฟังอีกชั้นหนึ่งเช่นนี้ถ้อยคำที่จำเลยกล่าวเป็นข้อความหมิ่นประมาทโจทก์อย่างเห็นได้ชัด เมื่อจำเลยกล่าวออกไปแม้จะโดยถูกถามก็ดีจำเลยควรต้องสำนึกในการกระทำและเล็งเห็นผลของการกระทำของจำเลย ถือได้ว่าจำเลยจงใจกล่าวข้อความยืนยันข้อเท็จจริงโดยเจตนาใส่ความโจทก์เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท

กรณีนี้เห็นได้ว่าเป็นเรื่องที่เกิดจากการนินทา แม้จำเลยไม่ได้จะมีเจตนา นินทาโจทก์ แค่เล่าให้ฟังเฉยๆแต่ศาลก็มองว่าทำให้โจทก์เสียหายแล้วและจำเลยก็ควรจะรู้ว่ามันจะทำให้โจทก์เสียหาย จำเลยก็เลยต้องรับโทษ เห็นได้ว่าการนินทาบุคคลอื่น ถ้าผู้เสียหายเอาเรื่องขึ้นมาคนที่นินทาอาจโดนข้อหาหมิ่นประมาทได้ มีโทษปรับและจำคุกและอาจต้องชดใช้ค่าเสียหายอีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีกรณีค่าโดยส่งข้อความ ซึ่งตามกฎหมายถือว่าเป็นความผิดฐานทำให้คนอื่นเดือดร้อนรำคาญ มีโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 397 ปรับไม่เกิน 5 พันบาทและยังมีนัยกฎหมายบางท่านบอกว่าอาจเป็นความผิดฐานดูหมิ่นซึ่งหน้า มีโทษสูงสุดจำคุก 1 เดือน ปรับ 10,000 บาทอีกด้วย

การด่าต่อหน้า ถ้าเป็นการด่าหยาบคาย เป็นความผิดฐานดูหมิ่นซึ่งหน้าตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 393 มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

การโพสต์ข้อความด่าบนเฟซบุ๊กในไลน์กลุ่มหรือบนโซเชียลมีเดีย กรณีนี้อาจมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560โดยเฉพาะหากเป็นเรื่องที่ไม่จริงแล้วทำให้คนอื่นเสียหายมีความผิดตามมาตรา 14 (1) มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

กันทร กฤตรัชตนันต์

นิติกร